

ÎNCHEIERE

23 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Mariana Pitic
Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Partidul Socialiștilor din Republica Moldova cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 09 februarie 2016,

c o n s t a t ă

La 14 ianuarie 2014, Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamanții au invocat că prin decizia Ministerului Justiției nr. 166 din 24 septembrie 2013, a fost înregistrat statutul în redacție nouă al Partidului Socialiștilor din RM, actul administrativ dat fiind emis cu încălcarea prevederilor Constituției și Legii privind partidele politice nr. 294 din 21 decembrie 2007.

Consideră Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor că la etapa examinării documentelor prezentate de Partidul Socialiștilor privind modificările și completările operate în Statutul partidului politic, Ministerul Justiției era obligat să se conducă de prevederile Statutului PSRM în redacția înregistrată prin decizia nr. 64 din 14 aprilie 2011. Astfel, pârâtul urma să verifice toate documentele partidului prin care se confirmă/infirmă că ședința congresului extraordinar al XI-lea al PSRM din 03 august 2013 a fost deliberativă, însă demersurile reclamanților referitor la un șir de încălcări ale normelor statutare comise intenționat de conducerea PSRM în perioada de pregătire și desfășurare a congresului dat, nu au fost luate în considerare.

Indică reclamanții că până la emiterea actului administrativ contestat, Ministerul Justiției urma să solicite PSRM prezentarea setului de documente necesar pentru înregistrarea modificărilor și completărilor operate în statut, prevăzut de art. 8 și 10 din Legea privind partidele politice și anume: originalul statutului partidului în redacția

înregistrată de Ministerul Justiției prin decizia nr. 64 din 14 aprilie 2011, programul partidului, actul de constituire însoțit de lista membrilor partidului, numărul cărora nu poate fi mai mic de 4000, precum și actele de constituire a organizațiilor teritoriale ale PSRM.

Suștin Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor că în procesul adoptării statutului în redacție nouă, de către PSRM nu au fost respectate pe deplin prevederile art. 13 din Legea nr. 294 din 21 decembrie 2007, condițiile și procedura de desemnare a delegaților la adunarea generală nu sunt expuse suficient, în statut nefiind indicat cine stabilește norma de reprezentare a delegaților desemnați la conferințele organizațiilor teritoriale în unitățile administrativ-teritoriale de nivelul doi. De asemenea, statutul nu prevede procedura de modificare a listei candidaților, ceea ce contravine lit. j) din art. 13 din Legea nominalizată. În punctul 4.22 lit. r) din Statut, este prevăzută ilegal posibilitatea de a introduce modificări în statut de către Consiliul Republican al PSRM, contrar art. 8 și 10 din Legea privind partidele politice.

Declară reclamantii că ședința congresului extraordinar al XI al PSRM din 03 august 2013 nu a fost deliberativă, deoarece delegații care au participat nu reprezentau mai mult de 50 % din componența nominală a partidului politic, iar marea majoritate a participanților la congres cu mandate de delegat nu au avut calitatea de membru al partidului, ceea ce denotă ilegalitatea deciziei Ministerului Justiției nr. 166 din 24 septembrie 2013.

Solicită Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor anularea deciziei Ministerului Justiției nr. 166 din 24 septembrie 2013, prin care a fost înregistrat Statutul în redacția nouă al PSRM, ca fiind ilegală.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 17 martie 2014, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Partidul Socialiștilor din Republica Moldova.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 09 februarie 2016, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, a fost respins apelul declarat de Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 09 februarie 2016.

Instanțele ierarhic inferioare au constatat că deși reclamantii Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor contestă decizia Ministerului Justiției nr. 166 din 24 septembrie 2013 de înregistrare a statutului în redacție nouă al Partidului Socialiștilor din RM, aceștia invocă doar ilegalitatea convocării și desfășurării congresului extraordinar al XI al PSRM din 03 august 2013, precum și a statutului partidului politic în redacția nouă, ceea ce face obiectul unei alte cauze civile.

La 05 mai 2017, Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016 și hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 09 februarie 2016, cu restituirea cauzei spre rejudecare, în alt complet de judecată.

În susținerea recursului, Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor au invocat neaplicarea de către instanța de apel a legii care trebuia să fie aplicată, precum și interpretarea în mod eronat a legii.

Consideră recurenții eronată concluzia instanțele ierarhic inferioare cu privire la dezacordul dâșilor cu activitatea PSRM, deoarece esența litigiului dat constă în dezacordul cu acțiunile și inacțiunile concrete ale intimatului-pârât Ministerul Justiției în

calitate de autoritatea publică. Astfel, a fost contestat în instanța de contencios administrativ nu Statutul PSRM în redacția nouă, ci actul administrativ emis de intimat – decizia nr. 166 din 24 septembrie 2013, prin care le-au fost lezate unele drepturi și interese în calitatea lor de membri de partid, prevăzute de statut și recunoscute de lege și anume dreptul la un vot egal, dreptul de participare la elaborarea hotărârilor partidului politic, dreptul de a fi recomandați pentru a activa în organele puterii publice ș.a.,

Indică Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor că atât instanța de fond, cât și cea de apel, nu au constatat, examinat și apreciat un șir de circumstanțe importante ale cauzei, și anume: respectarea procedurii prevăzute în statutul partidului în redacția din 14 aprilie 2011 pentru modificările și completările introduse în statutul formațiunii; respectarea modalității stabilite de lege privind prezentarea și calitatea actelor necesare pentru înregistrarea statutului în redacție nouă; corespunderea statutului PSRM normelor imperative ale legislației în vigoare. De asemenea, statutul PSRM în redacție nouă nu conține procedura de modificare a listei candidaților desemnați atât în organele locale electivă, cât și în Parlamentul RM, precum nici organul împuternicit să reprezinte partidul în raporturile cu autoritățile publice locale, persoanele fizice și juridice.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016 redactată integral, a fost expediată în adresa lui Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor la 02 martie 2017 potrivit scrisorii de însoțire nr. 2241 (f.d. 209, volumul III) și a fost recepționată la 09 martie 2017 (f.d. 9, volumul IV).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor la 05 mai 2017, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 24 mai 2017, în adresa intimaților Ministerul Justiției și Partidul Socialiștilor din RM a fost expediată copia recursului declarat de către Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 26 iunie 2017, Partidul Socialiștilor din RM a depus referință, solicitând declararea recursului ca inadmisibil, deoarece argumentele invocate nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural de către instanța de apel și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei din 14 decembrie 2016.

Alte referințe nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut ca temei al admisibilității recursului, argumentele invocate de către Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor cu privire la încălcările admise de către Partidul Socialiștilor în procesul de desfășurare a congresului extraordinar al XI-lea din 03 august 2013 și adoptării statutului în redacția nouă, încălcări ce nu au fost verificate de Ministerul Justiției, din următoarele.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, a fost respins apelul declarat de Crîlov Valentin, Gagauz Fiodor și Gorodinskii Alexei și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 02 iunie 2016 și hotărârea suplimentară din 12 octombrie 2016, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea acestora împotriva Partidului Socialiștilor din RM și Dodon Igor privind anularea rezultatelor congresului extraordinar al XI-lea din 03 august 2013.

La 26 aprilie 2017, prin încheierea Curții Supreme de Justiție a fost considerat inadmisibil recursul declarat de către Crîlov Valentin, Gagauz Fiodor și Gorodinskii Alexei împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016.

În conformitate cu art. 123 alin. (2) CPC, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.

Astfel, printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă a fost constatată legalitatea desfășurării congresului extraordinar din 03 august 2013, precum și a hotărârilor adoptate în cadrul acestui congres, inclusiv și aprobarea Statutului PSRM în redacție nouă, înregistrat prin decizia Ministerului Justiției nr. 166 din 24 septembrie 2013.

Din aceleași considerente nu poate fi reținut nici argumentul recurenților precum că prin actul administrativ emis de intimat – decizia nr. 166 din 24 septembrie 2013, le-au fost lezate unele drepturi și interese în calitatea lor de membri de partid, prevăzute de statut și recunoscute de lege.

De asemenea, nu poate fi reținut argumentul recurenților Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor precum că la prezentarea setului de documente necesar pentru înregistrarea modificărilor și completărilor operate în statut, PSRM era obligat să prezinte originalul statutului partidului în redacția înregistrată de Ministerul Justiției prin decizia nr. 64 din 14 aprilie 2011, deoarece de către PSRM a fost declarat nevalabil originalul statutului partidului politic din cauza pierderii acestuia, în acest sens fiind publicat anunț în Monitorul Oficial al RM nr. 136-139 (4454-4457) din 28 iunie 2013.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Luiza Gafton